

РЕШЕНИЕ

№ 3470

гр. София, 28.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-Е СЪСТАВ, в публично заседание на девети декември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Рени Коджабашева

Членове: ЙОАНА М. ГЕНЖОВА
Антоанета Г. Ивчева

при участието на секретаря Капка Н. Лозева
като разгледа докладваното от ЙОАНА М. ГЕНЖОВА Въззивно гражданско дело № 20211100507266 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение №20055914/01.03.2021г., постановено по гр.д. №22514/2020г. по описа на СРС, 178 състав, е признато за установено по предявените от „Т.С.“ ЕАД срещу М. В. В.-Х. искове по реда на чл.422, ал.1 от ГПК, с правно основание чл.79, ал.1, пр.1 от ЗЗД, във вр. с чл.200, ал.1 от ЗЗД във вр. с чл.150 от ЗЕ и чл.86, ал.1 от ЗЗД, че ответникът дължи на ищеца сумата от 1592,19 лева, представляваща цена на доставена от дружеството топлинна енергия в апартамент №14, находящ се в гр. София, ж.к „*****“, за периода от 01.05.2016г. до 30.04.2017г., ведно със законна лихва от 17.12.2018г. до изплащане на вземането, мораторна лихва в размер на 190,20 лева за периода от 14.09.2017г. до 07.12.2018г., сумата от 22,68 лева – сума за такса за дялово разпределение на топлинна енергия за периода от 01.05.2016г. до 30.04.2017г., ведно със законна лихва от 17.12.2018г. до изплащане на вземането, за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по ч.гр.д. №79209/2018г. по описа на СРС, 178 състав, като е отхвърлен искът за главница за топлинна енергия за разликата над уважения размер от 1592,19 лева до пълния претендиран размер от 1974,62 лева, иска за

заплащане на мораторна лихва за забава върху главницата за потребена топлинна енергия за периода от 14.09.2017г. до 07.12.2018г. за сумата над уважения размер от 190,20 лева до пълния претендиран размер от 243,45 лева и иска за сумата 5,83 лева – лихва за забава върху главницата за такса за дялово разпределение на топлинна енергия за периода от 30.12.2015г. до 07.12.2018г. осъдена е на основание чл.78, ал.1 от ГПК М. В. В.-Х. да заплати на „Т.С.“ ЕАД сумата от 596,53 лева – разноски в исковото производство и сумата от 117,42 лева – разноски в заповедното производство. осъдена е на основание чл.78, ал.3 от ГПК „Т.С.“ ЕАД да заплати на М. В. В.-Х., сумата от 71,97 лева – разноски в исковото производство и сумата от 50 лева – разноски в заповедното производство. решението е постановено при участието на привлечено от ищеца трето лице – помагач „МХ Е.“ ООД.

Постъпила е въззивна жалба от ответницата М. В. В.-Х., чрез пълномощника адв. П. М., срещу решението в частта, с която е уважен предявеният иск за главница за сумата от 195,27 лева, както и в частта, с която са уважени исковите за мораторна лихва и такса за услуга дялово разпределение. Излагат се оплаквания, че решението в обжалваната част е неправилно, постановено при нарушение на материалния закон, в противоречие със събраните по делото доказателства, при несъобразяване на приложимите правни норми и съдебната практика. По отношение на сумата за главница се поддържа, че първоинстанционният съд правилно е кредитирал възражението, че липсват доказателства за факта, че топлинна енергия в имота се потребява от две лица и правилно била отхвърлена исковата претенция за топлинна енергия за БГВ за две лица, като е призната за дължима само половината, но била неправилно изчислена дължимата сума, тъй като имало сума за доплащане в края на периода и начислената стойност за БГВ следвало да бъде разделена на половина съобразно изготвената от ФДР изравнителна сметка, а не по прогнозните фактури. Поради това първоинстанционният съд неправилно уважил иска за главница за сума в размер на 195,27 лева, която не била дължима. Навеждат се доводи, че клаузите от общите условия на ищцовото дружество, с които е регламентиран падежът на задължението за заплащане на стойността на топлинната енергия са нищожни като неравноправни – противоречащи на общия принцип за добросъвестност и водещи до значително неравновесие на правата и задълженията на ищеца и тези на потребителите. Обвързаното от общите

условия настъпване на падежа на задължението за плащане с притежаването на специално техническо средство от страна на потребителя, което да му дава възможност за достъп до интернет, както и обезпечаването на самата възможност за достъп до интернет, го поставяло в значително неравностойно икономически положение спрямо търговеца. Недължима била и мораторната лихва, начислена върху главницата за такса дялово разпределение, тъй като същата била дължима след отправяне на покана за плащане, каквито доказателства липсвали по делото. Оспорва се дължимостта на таксата за извършена услуга дялово разпределение, като се поддържа, че не било установено какви са разходите на ФДР, по каква методика се изчисляват, каква е обоснованата норма на възвръщаемост на капитала, както и съобразно кой договор следва да се извърши остойностяването. В първоинстанционното производство ищецът основал исквете си на твърденията, че процесните суми представляват цена на доставена топлоенергия, поради което не следвало да се установяват задължения, представляващи суми за дължими такси на различно основание от заявеното с исковата молба. Липсвала претенция, определена с конкретно основание и размер, която да обосновава искова претенция в насоката, в която се иска да се произнесе първоинстанционният съд. Липсвали доказателства по делото дали третото лице – помагач е вписано в публичния регистър по чл.139А от ЗЕ. Не били представени договори, сключени с топлинния счетоводител, нито ценоразпис или документ, обосноваващ как се определят цените за услугата. Приложеният пред СРС договор за избор на ФДР бил изтекъл много преди процесния период и ищецът не бил страна по този договор, като същият не уточнил на какво основание търси тези суми, след като признава, че услугата, чието заплащане се търси, е изпълнена от друг. Сумите за дялово разпределение не били доказани нито по основание, нито по размер. Общите условия на ищеца противоречали на чл.186, ал.2 от ЗЗД, поради което не следвало да бъдат прилагани в отношенията между страните. С оглед изложеното моли решението да бъде отменено в обжалваните части и предявените икове да бъдат отхвърлени.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК не е постъпил писмен отговор на жалбата от насрещната страна „Т.С.“ ЕАД. С молба от 09.12.2021г. въззиваемата страна, чрез пълномощника юрисконсулт Ф.И., оспорва жалбата и моли решението да бъде потвърдено.

Постъпило е становище от третото лице – помагач „МХ Е.“ ООД с приложени документи.

Софийски градски съд, като обсъди събраните по делото доказателства и становищата на страните, съгласно разпоредбата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира следното от фактическа и правна страна:

Въззивната жалба е подадена в срок, от легитимирана страна, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, и е процесуално допустима, а разгледана по същество е частично основателна.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата с изключение на случаите, когато следва да приложи императивна материалноправна норма, както и когато следи служебно за интереса на някоя от страните – т. 1 от ТР № 1/09.12.2013 г. по тълк. д. № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС.

Постановеното решение е валидно и допустимо.

Първоинстанционният съд е сезиран с предявени от „Т.С.“ ЕАД срещу М.В.В. - Х. положителни установителни иски с правно основание чл.415, ал.1 във вр. с чл.124, ал.1 от ГПК във вр. с чл.79, ал.1 от ЗЗД във вр. с чл.150 от ЗЕ и чл.86, ал.1 от ЗЗД за установяване дължимостта на вземанията, за които е издадена заповед за изпълнение по реда на чл.410 от ГПК по ч.гр.д. №79209/2018г. на СРС, 39 състав.

Установява от събраните по делото доказателства и не е спорно между страните, че през процесния период ответницата е била битов клиент за доставка на топлинна енергия по смисъла на §1, т.2а от ДР на ЗЕ, аб. № 151900 в качеството ѝ на собственик на процесния топлоснабден имот: ап.14, намиращ се в гр. София, ж.к. „*****“, (видно от договор за покупко-продажба на жилище, сключен по реда на чл.117 от ЗТСУ рег. №32, том XIII, 05.02.1979г.).

Съгласно разпоредбата на чл.150, ал.1 от ЗЕ продажбата на топлинна енергия от топлопреносното предприятие на потребители на топлинна енергия за битови нужди се осъществява при публично известни общи условия, предложени от топлопреносното предприятие и одобрени от ДКЕР

/писмена форма на договора не е предвидена/. Съответно според нормата на чл.150, ал.3 от ЗЕ в срок от 30 дни след влизането в сила на общите условия потребителите, които не са съгласни с тях, имат право да внесат в съответното топлопреносно предприятие заявление, в което да предложат специални условия. По делото не са релевирани нито твърдения, нито има данни, че ответницата е упражнила правото си на възражение срещу Общите условия.

Поради изложеното и с оглед елемента на административно регулиране в чл.150 от закона, съдът приема, че между страните по делото са налице договорни отношения по продажба на топлинна енергия за битови нужди с включените в него права и задължения на страните, съгласно ЗЕ и Общите условия. Дори и да се прекрати топлоподаването към индивидуалните отоплителни тела в жилището, съгласно изричната норма на чл. 153, ал. 6 от ЗЕ ответникът остава потребител на топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация и от отоплителните тела в общите части на етажната собственост. Съобразно становището, възприето в мотивите на ТР №2/2016г. на ОСГК на ВКС, поради естеството на етажната собственост отказът от топлоснабдяване на цялата сграда не може да бъде направен от отделния титуляр на права върху обекти в сградата, нито пък той може сам да реши да се ползва ли сградната инсталация за доставка на топлинна енергия. Решението за това се взема от квалифицирано мнозинство от всички етажни собственици или титуляри на вещно право на строеж и то обвързва всеки отделен етажнен собственик, независимо дали е съгласен с него.

Съгласно разпоредбата на чл.139, ал.1 от ЗЕ разпределението на топлинната енергия в сграда - етажна собственост, се извършва по система за дялово разпределение. Начинът за извършване на дяловото разпределение е регламентиран в ЗЕ /чл.139 – чл.148/ и в Наредба № 16-334 от 06.04.2007г.

Топлинната енергия за отопление на сграда - етажна собственост, се разделя на топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация, топлинна енергия за отопление на общите части и топлинна енергия за отопление на имотите /чл.142, ал.2 от ЗЕ/, като според чл.145, ал.1 от закона топлинната енергия за отопление на имотите в сграда - етажна собственост, при прилагане на дялово разпределение чрез индивидуални топломери се определя въз основа на показанията на топломерите в отделните имоти.

В случая индивидуално измерване на потреблението на топлинна енергия и вътрешно разпределение на разходите за отопление и топла вода е възложено на третото лице – помагач „МХ Е.“ ООД.

С оглед на така действащата нормативна уредба следва да се приеме за установено, че за ответницата е възникнало задължение по силата на закона и договор при общи условия да заплаща на ищцовото дружество количеството подадена топлинна енергия за процесния топлоснабден имот.

Доставката на топлинна енергия в обема, съответстващ на претендираната от ищеца цена, се установява от кредитираното заключение на СТЕ и от представените документи за главен отчет от третото лице – помагач. В случая решението, с което искът за главница е уважен в размер на 1396,92 лева е влязло в сила като необжалвано, поради което искът е установен в своето основание, като спорен между страните е единствено размерът на вземането. Установено е по делото, че за периода от м.05.2016г. до м.04.2017г. потреблението на топла вода е на база „служебен отчет“ на база „неосигурен достъп“ – брой лица (2 потребители) при нормативно определен разход за денонощие в размер на 140 л на брой потребител. Първоинстанционният съд е приел за основателно направеното от ответника възражение, че липсват доказателства по делото топлинна енергия в имота да е потребявана от две лица, поради което е присъдил половината от сумите за ТЕ за БГВ, съобразно начислените прогнозни стойности. Видно от заключението на СТЕ и индивидуалната справка за използвана топлинна енергия за процесния период, за имота на ответницата са начислени на база за две лица суми за ТЕ за БГВ в общ размер на 1101,42 лева, като е имало сума за доплащане в края на периода. Поради това и с оглед приетото за установено по делото, че се дължат суми за ТЕ за БГВ на база за едно лице, дължима е половината от тази сума или 550,71 лева. Поради това първоинстанционното решение следва да бъде отменено за разликата над сумата от 1396,92 лева до уважения размер от 1592,19 лева и искът следва да бъде отхвърлен за сумата от 195,27 лева.

По отношение на иска за установяване дължимост на такса за услугата дялово разпределение:

По арг. от чл. 139, ал. 2 ЗЕ, дяловото разпределение на топлинна енергия се извършва от топлопреносното предприятие или от доставчик на

топлинна енергия самостоятелно или чрез възлагане на лице, вписано в публичния регистър по чл. 139 а ЗЕ. С оглед публичния характер на регистъра по чл.139А от ЗЕ, неоснователни са направените във въззивната жалба възражения, че не са ангажирани доказателства по делото за вписване в същия на третото лице – помагач. Съгласно чл. 139в ЗЕ, когато топлопреносното предприятие или доставчикът на топлинна енергия не са регистрирани по реда на чл. 139а, те сключват писмен договор за извършване на услугата дялово разпределение с лицето, избрано от клиентите по реда на чл. 139б (при Общи условия), в който се уреждат цените за извършване на услугата дялово разпределение на топлинна енергия, които се заплащат от страна на потребителите към топлопреносното предприятие, а след това - от топлопреносното предприятие към търговеца, осъществяващ дялово разпределение – арг. чл. 139, ал. 3, т. 4 ЗЕ. Съгласно чл. 22, ал. 2 и чл. 36, ал. 1 и 2 от ОУ, приложими за процесния период, потребителите (клиентите) заплащат на доставчика както сумите за потребление на ТЕ, така и сумите за извършване на услугата дялово разпределение от избрания от тях търговец, като стойността ѝ се формира от: 1 цена за обслужване на партидата на клиента, включваща изготвяне на изравнителна сметка; 2 цена за отчитане на един уред за и броя на уредите в имота на клиента и 3 за отчитане на уредите за дялово разпределение, извън обявените от търговеца дати се заплаща допълнителна цена по ценоразпис, определен от продавача. Редът и начинът на заплащане на услугата дялово разпределение се определя от продавача, съгласувано с търговците, извършващи услугата и се обявява по подходящ начин на клиентите. Предвид изложеното, ищецът е активно материалноправно легитимиран по иска за заплащане на услугата дялово разпределение. Установено е по делото и обстоятелството, че през процесния период третото лице – помагач е извършвало дялово разпределение на топлинна енергия в съответствие с действащата нормативна уредба, като са издавани индивидуални изравнителни сметки за дялово разпределение за абонатен № 151900. Неоснователни са изложените във въззивната жалба доводи, че заявената от ищеца претенция е само за стойността на доставена топлинна енергия и не били претендирани суми за дялово разпределение, тъй като както в заявлението по чл.410 от ГПК, така и в подадената искова молба, с която са предявени искове за установяване на вземанията по издадената заповед за изпълнение изрично са заявени вземанията за стойността на

доставената топлинна енергия и стойността на таксата за извършена услуга „дялово разпределение“ по период, размер и основание. Предвид изложеното, искът е основателен и доказан до размера на сумата 22,68 лева и първоинстанционното решение, с което този иск е уважен следва да бъде потвърдено.

По отношение на признатото за дължимо от първоинстанционния съд вземане за мораторна лихва, изложените от въззивника доводи за нищожност на разпоредбите на чл.33, ал.1 и ал.2 от Общите условия на ищеца от 2014г. поради противоречие с чл.143, ал.1 от ЗЗП се явяват неотносими към предмета на настоящия спор и не следва да бъдат обсъждани, тъй като към процесния период, за който е начислена лихвата – 14.09.2017г. до 07.12.2018г., приложими са Общите условия на ищеца, в сила от 13.08.2016г. Във въззивната жалба не са изложени други доводи за неправилно приложение на материалния закон от СРС при присъждане на сумата за мораторна лихва върху главницата за топлинна енергия, поради което и на основание чл. 269 ГПК този въпрос стои извън пределите на въззивния контрол и не следва да се обсъжда.

По разноските:

При този изход на спора на въззивницата следва да бъдат присъдени разноски за въззивното производство в размер на 122,50 лева, съобразно частичното уважаване на въззивната жалба, както и разноски за първоинстанционното производство в размер на още 36,03 лева.

Първоинстанционното решение следва да бъде отменено и в частта, с която в полза на ищеца са присъдени разноски за исковото производство за сумата над 535,47 лева до присъдения размер от 596,53 лева, както и за заповедното производство за разликата над сумата от 105,40 лева до присъдения размер от 117,42 лева. На въззиваемата страна – ответник в производството не следва да бъдат присъждани разноски за въззивното производство, независимо от частичното отхвърляне на жалбата, тъй като страната не е подала отговор на въззивната жалба и не е била представлявана от процесуален представител в проведеното открито съдебно заседание пред въззивния съд.

По изложените мотиви, Софийски градски съд, ГО – въззивни състави, IV-Е състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение №20055914/01.03.2021г., постановено по гр.д. №22514/2020г. по описа на СРС, 178 състав, **В ЧАСТТА**, с която е признато за установено, че М. В. В.-Х. дължи на „Т.С.“ ЕАД сумата над 1396,92 лева до уважения размер от 1592,19 лева, представляваща цена на доставена от дружеството топлинна енергия в апартамент №14, находящ се в гр. София, ж.к. „*****“, за периода от 01.05.2016г. до 30.04.2017г., както и в частта, с която е осъдена М. В. В.-Х. да заплати на „Т.С.“ ЕАД разноси за исковото производство за разликата над сумата от 535,47 лева до присъдения размер от 596,53 лева, както и за заповедното производство за разликата над сумата от 105,40 лева до присъдения размер от 117,42 лева, като вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявения от „Т.С.“ ЕАД срещу М. В. В.-Х. иск с правно основание чл.415, ал.1 във вр. с чл.124, ал.1 от ГПК във вр. с чл.79, ал.1 от ЗЗД във вр. с чл.150 от ЗЕ за установяване дължимостта на вземане в размер на 195,27 лева, представляващо стойността на доставена топлинна енергия за периода от 01.05.2016г. до 30.04.2017г., за което е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по ч.гр.д. №79209/2018г. на СРС, 178 състав.

ПОТВЪРЖДАВА решение №20055914/01.03.2021г., постановено по гр.д. №22514/2020г. по описа на СРС, 178 състав, в останалата обжалвана част.

ОСЪЖДА „Т.С.“ ЕАД да заплати на М. В. В.-Х. разноси за въззивното производство в размер на 122,50 лева, както и разноси за първоинстанционното производство в размер на още 36,03 лева.

Решението е постановено при участието на привлечено от ищеца трето лице – помагач „МХ Е.“ ООД.

Решението не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____